

Rok akademicki:	Grupa przedmiotów	Numer katalogowy:	ZOM210	
Nazwa przedmiotu ¹⁾ :	Badania operacyjne	ECTS ²⁾	3	
Tłumaczenie nazwy na jęz. angielski ³⁾ :	Operational Research			
Kierunek studiów ⁴⁾ :	zarządzanie			
Koordynator przedmiotu ⁵⁾ :	dr Urszula Grzybowska			
Prowadzący zajęcia ⁶⁾ :	dr Marek Wierzbicki, dr Urszula Grzybowska, dr Stanisław Jabłonowski			
Jednostka realizująca ⁷⁾ :	Katedra Ekonometrii i Statystyki WZIM			
Wydział, dla którego przedmiot jest realizowany ⁸⁾ :	Wydział Nauk Ekonomicznych			
Status przedmiotu ⁹⁾ :	a) przedmiot	b) stopień	c) rok	d) forma studiów
	KO	2	1	stacjonarne / niestacjonarne
Cykl dydaktyczny ¹⁰⁾ :	a) semestr		b) Jęz. wykładowy ¹¹⁾	
	2		polski	
Założenia i cele przedmiotu ¹²⁾ :	Celem przedmiotu jest: - Nabycie podstawowych umiejętności konstruowania i rozwiązywania modeli decyzyjnych - Nabycie podstawowych umiejętności analizowania rozwiązań modeli decyzyjnych - Nabycie podstawowych umiejętności zastosowywania w praktyce modeli decyzyjnych do rozwiązywania konkretnych problemów ekonomicznych w przedsiębiorstwach - Uzyskanie wiedzy nt. wybranych metod matematycznych rozwiązywania zagadnień decyzyjnych			
Formy dydaktyczne, liczba godzin ¹³⁾ :	a) forma dydaktyczna		b) liczba godzin	
	a1) wykład		15	9
	a2) ćwiczenia audytoryjne			
	a3) ćwiczenia laboratoryjne		15	9
Metody dydaktyczne ¹⁴⁾ :	dyskusja	(wstawiany i lub ewidencja)	eksperyment	
	projekt badawczy	T	studium przypadku	
	rozwiązywanie problemu	T	gry symulacyjne	T
	analiza i interpretacja tekstów źródłowych		indywidualne projekty studenckie	T
	konsultacje	T	inne ...	
	inne...		inne ...	
Pełny opis przedmiotu ¹⁵⁾ :	A. wykłady Przedmiot badań operacyjnych, pojęcie problemu decyzyjnego, typy sytuacji decyzyjnych. Etapy rozwiązywania problemu decyzyjnego. Model matematyczny problemu decyzyjnego. Klasyfikacja modeli decyzyjnych. Metodyka wdrożeń badań operacyjnych. Metoda Programowania Liniowego - metoda graficzna, metoda matematyczna (algorytm sympleks). Dualizm w programowaniu liniowym. Konstruowanie modeli optymalizacyjnych. Całkowitoliczbowe zadania optymalizacyjne. Programowanie wielokryterialne. Modele programowania sieciowego i ich zastosowania. Analiza sieci z funkcją czasu. Analiza czasowo-kosztowa. Problem wyboru optymalnej drogi w sieci. Programowanie transportowe i problemy pochodne oraz ich rozwiązywanie. Liniowy problem transportowy. Uwzględnianie ryzyka w modelach optymalizacyjnych przedsiębiorstw rolniczych i logistycznych. Gry i strategię. Gry dwuosobowe o sumie zero. Gry z naturą. Strategie mieszane. Problem komiwojażera i wielu komiwojażerów. Problem najkrótszej ścieżki. Zadanie wózkowo-rozwózkowe. Współczesne algorytmy optymalizacyjne.			
	B. ćwiczenia Formułowanie zadania planistycznego metodą PL. Limity. Warunki bilansowe na ">=", "<=" i "=". Interpretacja zmiennych decyzyjnych, swobodnych i sztucznych. Zapis standardowy i kanoniczny modelu. Algorytm sympleks. Rozwiązywanie modelu planistycznego programem Solver. Interpretacja bezpośrednia i pośrednia rozwiązania optymalnego. Sformułowanie tematów projektów indywidualnych. Wybór podmiotu projektowania, kryterium celu modelu oraz przyjęcie wewnętrznych i zewnętrznych ograniczeń. Opracowanie tabeli parametrów technologicznych do każdego projektu. Budowa modelu. Zapoznanie się z programem Solver. Wprowadzenie danych i rozwiązanie modelu indywidualnego programem Solver. Odczytywanie danych podstawowych rozwiązania optymalnego. Zapoznanie się z danymi dotyczącymi stabilności rozwiązania optymalnego. Poprawianie konstrukcji modelu i ponowne jego rozwiązywanie. Opracowanie 1-2 nowych scenariuszy, w tym scenariusz na rozwiązanie całkowitoliczbowe, i ich rozwiązanie. Opracowanie raportu w oparciu o rozwiązane scenariusze. Zagadnienia transportowe na przykładach rozwiązywanych modeli dwu- i wielowymiarowych. Inne problemy sprowadzane do modeli transportowych. Rozwiązywanie modeli rozkroju, modeli lokalizacji, modeli przydziału programem Solver. Analiza sieciowa przedsięwzięć na przykładach zarządzaniu produkcją, usługami i inwestycjami. Opracowanie i rozwiązanie zadania metodą Critical Path Method. Metoda graficzna i matematyczna CPM. Analiza sieci z funkcją czasu. Analiza czasowo-kosztowa na przykładzie przedsięwzięcia inwestycyjnego.			
Wymagania formalne (przedmioty wprowadzające) ¹⁶⁾ :	znajomość zagadnień ogólnoeconomicznych w zakresie makro- i mikro-ekonomii, znajomość podstaw algebry liniowej i analizy matematycznej			
Założenia wstępne ¹⁷⁾ :				

Efekty kształcenia ¹⁹⁾ : (z kolejnymi numerami, 01, 02, 03 itd.)	01 - znajomość metod optymalizacyjnych w zarządzaniu		05 - znajomość modelowania transportowego	
	02 - umiejętność budowy, rozwiązywania i analizowania rozwiązań modeli optymalnych		06 - znajomość zastosowań modelu transportowego do innych celów	
	03 - znajomość metod sieciowych		07 - umiejętność budowy, rozwiązywania i analizy modeli transportowych	
	04 - umiejętność rozwiązywania problemów decyzyjnych metodami sieciowymi		08 - umiejętność posługiwania się wybranymi metodami z teorii gier w grze dwuosobowej i w grze z naturą	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia ¹⁹⁾ :	kolokwium na zajęciach ćwiczeniowych	02, 04, 07, 08	ocena wykonania zadania projektowego na zdefiniowany temat	01, 02
	praca pisemna przygotowywana w ramach pracy własnej studenta		ocena wynikająca z obserwacji w trakcie zajęć	
	ocena eksperymentów wykonywanych w trakcie zajęć		przygotowanie zespołowej analizy zdefiniowanego problemu	
	ocena wystąpień i prezentacji w trakcie zajęć		obserwacja w trakcie dyskusji zdefiniowanego problemu (aktywność)	
	egzamin pisemny	01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08	test komputerowy	02, 07
	egzamin ustny		inne..	
	inne...		inne..	
Forma dokumentacji osiągniętych efektów kształcenia ²⁰⁾ :	okresowe prace pisemne	02, 04, 07, 08	imiennie karty oceny studenta	02, 04, 07, 08
	złożone projekty	01, 02	treść pytań egzaminacyjnych z oceną	01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08
	testy elektroniczne z ćwiczeń w zdalnej edukacji SGGW	02, 04, 07, 08	quiz elektroniczny z wykładów w zdalnej edukacji SGGW	01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08
	inne...		inne..	
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową ²¹⁾ :	Element oceny	Waga w %	Element oceny	Waga w %
	kolokwium na zajęciach ćwiczeniowych	20%	ocena wykonania zadania projektowego na zdefiniowany temat	20%
	praca pisemna przygotowywana w ramach pracy własnej studenta		ocena wynikająca z obserwacji w trakcie zajęć	
	ocena eksperymentów wykonywanych w trakcie zajęć		przygotowanie zespołowej analizy zdefiniowanego problemu	
	ocena wystąpień i prezentacji w trakcie zajęć		obserwacja w trakcie dyskusji zdefiniowanego problemu (aktywność)	
	egzamin pisemny	40%	test	20%
	egzamin ustny		inne..	
inne...		inne..		
Miejsce realizacji zajęć ²²⁾ :	Wydział Zastosowań Informatyki i Matematyki SGGW			
Literatura podstawowa i uzupełniająca ²³⁾ :				
a) podstawowa				
1. Praca zbiorowa pod red. Ignasiaka E., 2001. Badania operacyjne. Wydanie trzecie zmienione. PWE, Warszawa.				
2. Jędrzejczyk Z., Kukuła K., Skrzypek J., Walkosz A., 2011. Badania operacyjne w przykładach i zadaniach. Wydanie szóste zmienione. PWN, Warszawa.				
b) uzupełniająca				
3. Pod redakcją Guzika B., 2002. Ekonometria i badania operacyjne, zagadnienia podstawowe. Wyd. Akademia Ekonomiczna, Poznań.				
4. Gruszczyński M., Kuszewski T., Podgórska M., 2009. Ekonometria i badania operacyjne. Podręcznik dla studiów licencjackich. PWN, Warszawa				
5. Marszałkiewicz T., 1976. Metody programowania optymalnego w rolnictwie. PWE, Warszawa.				
6. Pod red. Trzaskalika T., 2001. Badania operacyjne z komputerem. Wydawnictwo Uniwersytet Szczeciński, Szczecin.				
7. Michalewicz Z., Fogel D, 2006. Jak to rozwiązać czyli nowoczesna heurystyka. Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa.				
8.				
UWAGI ²⁴⁾ :	studenci mają dostęp do elektronicznych materiałów z wykładów i ćwiczeń przedmiotu w zdalnej edukacji SGGW			